

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krona, za četrto leta 2 kroni; ista naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celju.

Naše nove knjige

Poroča dr. Fr. V.
(Konec.)

Na Koroškem župniku je Fr. Ks. Meško in sanjari o minoli mladosti — dasi je še mlad — in o marsičem, kar mu je nudila minola doba, česar pa sedaj ni več... Meško je zanimiv prozaist, ali bolje pesnik v prozi. Lani nam je podal v „Matici“ nekaj „Crtic“; njegovi spisi so poezije v prozi, iz njih veje rahla melanholija. Meško je mehka, rahločutna narava, polna sentimentalnosti, turobnosti in mistike. Nekdaj smo pričakovali od njega slovenski roman, tako krepak, kakor je naš narod, in Meškov „Hrast“ je kazal pravi les; v svoji povesti „Kam plovemo“ je krepko posegel v burno življenje, a sedaj se je umaknil na svojo idilično župnijo in sanjari o spominih, ki ga spremljajo povsod. Z vsakim spisom skoro postaja abstraktniji in pripoveduje o človeku, ki stoji ob grobovih in plaka...

Ko sem čital to, se mi je nehote vrnila misel, da stoji Meško morda res ob grobu, ki ga kopljejo naši sosedi in vlada koroškimi Slovencem. Toda bližajoča se Velika noč z vstajenjem naj spomni tudi Meška življenja, ki klije in se zbuja povsod, in naj mu da moči, da nam napiše zopet kaj krepkejšega. Naj nam naslika naše potaplja joče se koroške brate v krepkih potezah, kar prav njemu ne bode težko, ki pozna tako dobro tudi človeško dušo in njeno življenje. To bi bil lep spomenik, če se bo enkrat res moralo reči, da so koroški Slovenci bili!

Od Canjkarjevega sarkazma in črta ter Meškove mehke melanholije se prijetno razlikuje zdrav humor Rado Murnika, ki je svoje šaljive črtice zbral v posebni knjigi in ji dal prikladen naslov „Navihanci“. Murnik je eden iz redkih

vrst naših humoristov. Večkrat sem že omenjal Murnika in vselej sem mu očital nekaj, namreč, da je iskal humor bolj v besedah in raznih skovanih, zavitih in zvarjenih izrazih, nego v komiki dejanja in situacije. A čimdalje piše, tembolj opuščča to navado in tem zdravejši humor veje iz njegovih spisov. „Navihanci“ niso kaka epohalna prikazen na našem literarnem polju, a uverjen sem, da bo našla knjiga toliko prijateljev, kakor malokatera slovenska knjiga. Murnik opisuje šaljive prizore iz otroških let, spomine iz dijaškega življenja, persiflira razne prikazni v življenju: politiko, moderno literaturo, umetnost itd. Uvel je v literaturo zanimivi ljubljanski dialekt in ustvaril tipično figuro ljubljanskega meščana — Bucka, ki ostane pač stalna prikazen v slovenskih šaljivih listih in spisih. In Murnik je lahko ponosen na svojega Bucka, ki ostane nerazdružljiv z Murnikovim imenom.

„Slovenska mladina“ je izdala lani almanah „Na novih potih“, v katerem so zastopana poleg znanih „firm“ Zupančič, Zofka Kvedrova itd. tudi nova imena. Povsem nova pota sicer niso, po katerih hodijo „almanahovci“, in tega končno tudi ni treba; spisi pa so dobri in zanimivi, in sotrudniki tega almanaha bodo gotovo še krepka opora slovenski literaturi.

Po dolgem molku se je oglasil nekdanji ljubljenec slovenskega naroda Simon Gregorčič, ki je izdal tretji zvezek svojih „Poezij“. Molčal je, odkar mu je dr. Mahnič potrgal strune njegove lire, katero je hotel potem odložiti za vedno. A po dolgih letih je Gregorčič zopet poiskal svojo liro in napel nanjo nove strune. Pozna se jim, da niso več stare strune, a pozna se jim vendar, da jih je ubral Gregorčič. Tako ne donijo več, ko v prvem in drugem zvezku njegovih poezij, a še

vedno so Gregorčičeve. Globoke, nežne misli in čustva, lep zvoneč jezik, vse to je tudi v tem zvezku. Samo zdi se mi, da so mu pesmi pre-naglo tekale na papir. Tako dolgo zadržavani vir pesmi se je odprl nenadoma in vse neizpete pesmi so hotele hkratu na dan. Pesnik je pisal svoje pesmi v boleznih in po boleznih in zato je pel večinoma o smrti ter razdelil zbirko v „Predsmrtnice“, „Pogrebnice“ in „Posmrtnice“. Naj bi nam zapel Gregorčič zopet nekaj — o življenju in iz življenja!

Prvi slovenski estetik, ki je vstvaril dunajski „Zvon“ in napisal slovenskega Wertherja „Zorina“, Josip Stritar, je šel med pisatelje za narod in mladino ter piše z „dovoljenjem krškega knezoškofijstva“ za Mohorjevo družbo. Lani je izdal „Zimske večere“, ki so močno razširjeni, ker jih je podala omenjena družba. Najlepše v njih so po Ezopu predelane basni. V slikanju naroda pa je Stritar izgubil dotiko z narodom. On biva že dolgo let v tujini in ne pozna več domačih ljudi in njihovega naziranja, ki se je v teku časa precej izpremenilo. Mohorjeva družba je izdala tudi Ganglovo povest „Veliki trgovec“. To je lepa slika iz Bele krajine ob hrvatski meji. „Veliki trgovec“ ni zanimiv toliko zaradi dejanja, ki je precej skromno, kakor zaradi ljudi, krajev, življenja in običajev, ki so popisani v njih. Taka mora biti v resnici Bela krajina in njeni prebivalci. Zbirke Kersnikovih in Tavčarjevih zbranih spisov se nadaljujejo.

Naša literatura torej lepo cvete in se razvija. Samo na dramatičnem polju je še prava puščava, v kateri je le redko najti kako zeleno oazo. Razun Canjkarjevega „Kralja na Betajnovi“, ki se ni vprizoril, je izdal samo še Fr. Finžgar svojo narodno igro „Divji lovec“, ki se je upri

LISTEK.

Naš Pavle.

(Spisal Juraj Lubič.)
(Dalje.)

Kaj rad je naš Pavle pripovedoval o Židu krošnjarju, kateri mu je prišel raznih stvari ponujati. Ko mu je odgovoril, da ne rabi ničesar, da ima vsega dovolj, pogledal je Žid na njegove obrabljene hlačnike in izustil prav ironično:

„Hlačnike pa gotovo rabite.“

„Več jih imam, kakor Vi“ zabrusi mu Pavle jezno nazaj. „Vi se hočete z menoj norčevati!“

„Znabiti kravato —?“

Krošnjar je postal nadležen, Pavle pa ga je prijel za uho ter ga postavil na zrak z besedami:

„Singe, singe frohe Lieder!“

Nad vse originalno, znamenito pa je bilo Pavletovo stanovanje. V svojih šestdesetih letih dejal je Pavle mnogokrat, da ni imel časa ženiti se; ostal je torej samec. Lahko si je misliti, kako izgleda v hiši, kjer manjka ženske. Nered čez nered, pravi kaos, in ravno to je Pavle imenoval red. Vsaka reč je bila na svojem prostoru, če si jo odmaknil, je on takoj zapazil, vse skupaj pa je izgledalo tako, kakor bi se bilo „iz devetih vetrov skupaj zmetalo“. Kdor je to videl, tisti je že nekaj videl na svetu. Ko je

znani slovenski podlistkar, Prostoslav Kretanov prišel tja, ga je to tako navdušilo, da si je dal duška v podlistku „Slovenskega Naroda“, kjer je Pavletovo stanovanje primerno opisal.

Ko si vstopil, nisi vedel, li prideš v kako bukvarno ali v prodajalnicu opojnih pijač ali na starinski trg ali v orožnico ali v prodajalnicu južnega ovočja ali — v hlev.

Sredi sobe dolga, široka miza polna prahu, na nji nebroj znanstvenih in drugih knjig, debelih folijantov, časnikov, ilustrovanih, šaljivih listov, izrezkov, praznih platnic, kar eno vrh drugega zmetano; med knjigami par velikih „flaškonov“ raznovrstnega žganja, brinovca, breskovca, slivovke itd; poleg taistih prazni in zamazani „štamperli“, deloma kam prislonjeni, deloma prevrnjeni — tam zopet par receptov — Pavle je bil zdravnik — noži, vilice, žlice, razbit krožnik, nekaj citron, suhega grozdja, fotografije, zajčja koža itd.

Na tleh pod mizo si zagledal olupke pomeranč, en pantofelj, sirovega krompirja, nekaj loncev, steklenic in starega železja; tam v kotu pri oknu nekaj starih raztrganih knjig, Pavletovo gala pokrivalo, cilindar, napolnjen s pomerančami, jajci in koruzo, poleg tega par šetalnih palic, še ne rabljenih in nekaj celih kakor tudi razbitih pip z dolgimi in kratkimi cevmi, da ne omenim motike in krampa, pri oknu naslonjena, Na stenah pa so visele razne puške, lovske

torbe, pasji biči, cela konjska uprava, sedlo, par voznihih svetilk, hlačniki, pol telovnika, klobuki, slamniki, kože roparskih živali itd. Tam na strani na mali mizi v voglu pa je bilo spravališče za obleko — to je bil namreč cel kup obleke, nove, stare, čiste, omazane, nekaj pa je bilo iste tudi po tleh razmetane ali pa po postelji, kateri se ni videlo, kdaj je bila zadnjič postлана.

Vse to je počivalo drugo poleg drugega v taki harmoniji, da bi se bil človek skoro zbal, eno ali drugo reč premakniti — saj pa naš Pavle ni bil malo ponosen na ta ženialni nered, vedel je, da ljudje o njem govore in — originalen je hotel biti.

Poleg njegove postelje ste viseli dve podobici, njegova slika in slika krasne dame, gotovo njegove oboževanke izza mladih let — o tem ni nikdar nič govoril. — Podoba njegova pa je bila tudi krasna. Naš Pavle, kakor bi ga izrezal. Velike čvrste postave, širokopleč; ponosno dvigajoča se glava, obdana z gostimi črnimi kodri; izpod visokega čela so gledale temne, bistre oči, katere so v soglasju s pogumno vpognjenim nosom ter fino vrezanimi ustmi, deloma pokritimi s črnimi polkratnimi brkami, pod katerimi je bila takozvana „muha“, dale Pavletu nekaj plemenit izraz.

(Konec prihodnjič.)

zarjala na različnih krajih po Slovenskem. V „Ljubljanskem Zvonu“ je napisal Etbin Kristan dramo „Volja“, v „Dom in Svetu“ pa Anton Medved štiridejansko dramo „Na odru življenja“.

— Uverjen sem, da začne tudi na našem dramatičnem polju kmalu poganjati gostejše in krepkejšje brstje, ko bo nekoliko izorana trda celina.

Potem pa bomo še ponosneje stopali po potu, ki vodi do vzvišenega cilja umetnosti in prosvete s krepko zavestjo, da smo vse to dosegli samo s svojimi močmi brez tuje pomoči in proti — volji tistih, ki vedno bahato povdarjajo, da se moramo njim zahvaliti za kulturo, in ki se sami vedno bolj pogrezajo v ostudno barbarstvo prevzetnosti in nestrpnosti.

Na Dunaju ob Jožefovem 1903.

Žganje, gospodarstvu rakova pot.

(Napisal inženjer Ferdo Lupša)

Mislím, da ni človeka, ki bi ne imel sovražnikov, ker dokler se bo v človeškem srcu porajala nevoščljivost, hinavščina, želja po maščevanju, častiželjnost in druge enake slabosti, dotlej se bodo tudi ljudje med seboj sovražili ter si tako sami radi grenili življenje. Toda sovražniki še niso najhujše zlo; bojimo se jih manj nego hinavskih prijateljev, katerih naj bi nas Bog obvaroval. „Veliko sovražnikov, velika čast“, pravi pregovor.

Posebno naš kmet, ki je steber države, ima krdelo sovražnikov, ki mu napravljajo marsikatero nadlogo in bridkost. Ne glede na osebne nasprotnike, kakor slabega soseda, goljufivega mejaša itd., ima opraviti tudi z neprijatelji, ki mu povzročujejo prav občutno škodo. Najhujši med njimi je pa ona zlodjeva, peklena pijača — žganje! — To je sladki in vendar grenki sovražnik, je mrčes in golazen, ki ugonablja uspeh naroda.

Komaj se začne svitati, že mora zapustiti kmet toplo posteljo in se spraviti na delo. Drgeta joč obleče mrzlo obleko, ne more se hitro ogreti, peč je še mrzla in v želodcu nima nič gorkega. Toda mož ni dolgo v zadregi; saj se je bil do volj preskrbel za tak slučaj. Pozorno odpre omaro ter vzame iz nje steklenico, iz katere se sveti in blišči, kakor bi bilo v nji tekoče zlato.

Privošči si zlat požirek! Poželjivi pivec se pri tem malo zdrzne in zgubanči obraz, toda kmalu se mu zjasni, obrne se in stegne, kakor da bi posrkal novo moč. „To je zdravo“, reče zadovoljen sam sebi. „Še en požirek! kako pač taka kapljica pokrepča in greje tja do srca!“ Potem zapre steklenico z drago pijačo zopet v omaro ter odide na svoje opravilo. Kmalu mu je žena pripravila zajutrek, toda — ne diši mu; jutranji požirek je bil boljši. Vrnivši se zopet na težavno delo čuti, čuti se vsega pobitega in klavrnega. Zopet je treba moči, katero mu obeta tista zlahtna tekočina v steklenici v omari. — Tudi obed ne tekne na žganje navajenemu želodcu, treba ga je pokrepčati z novim požirkom, ki — kakor se mu zdi — čudovito koristi, posebno tedaj, če je bilo kaj mesenega na mizi. Po gospodarjevem vzgledu dela tudi gospodinja ter seže po zdravilu, da bi si z mešeno jedjo, na katero ni navajena, ne pokvarila želodca. Otroci pa še celo ne smejo zboleti in zato morajo srkati zlodjev med. Zvečer, po prestanem dnevnem opravilu pa še pride uspavalni požirek, po njem se spi sladko, po njem se truplo — odpočije. Tako misli naš zaslepljeni kmet!

Pri hiši se torej ne more pogrešati žganja. Stekleničico se nadomesti s steklenico, to spet s sodčkom in tako gre naprej. Končno je pri hiši vse omamljeno; zato pa gre tudi vse navskriž. Gospodarja in gospodinja prevzame včasih „preobilna moč“ tako, da jih niti noge nočejo več nositi, v glavah se začne poprejšnje jasno vreme kaliti in končno — obležita.

Tako se prespi v zaspanosti marsikatera zlata ura. Posebno po godu je to hlapcem in deklam, ki se sedaj počutijo kaj proste. Delajo, kar hočejo, končno stisne ta ali oni, kar mu ravno pride pod roko, bodisi žito, jajca, maslo, sir ali kaj drugega ter zanese k bližnjemu nepoštenemu kupčevalcu za kako malenkost.

In tako gospodarstvo pokaže kmalu žaostne nasledke, hira in gre rakovo pot — in to zaradi žganja! — Veseleje do gospodarstva zgine, kmet postane len in svojevollen, njemu je vseeno, ali se njegovo gospodarstvo razcvita ali propada. Dolgovi naraščajo od dne do dne, dohodki ne zadoščajo za obresti, tem se končno pridružijo tožni in sodni stroški, ki pa spravijo pijanca na „pasji spreved“, kot pravi ljudstvo.

Ves potrč čaka sedaj nesrečnež zadnjega udarca katerega je nakopal s pijančevanjem sebi in svojim; sedaj vidi, kako daleč je zabredel in kako bodo propadli otroci revščini. Družina se mu smili, vendar kot krušni oče ji ne more več pomagati — spet pije in pije zlodjevo pijačo, da pozabi bedo, v katero je zašel.

Konec takemu žalostnemu življenju pa napravi javna dražba, ki razproda vsa poprej rodovitna, a sedaj že zanemarjena zemljišča. Narod postane spet bogatejši za nekaj siromakov, ki pod milim nebom in s praznim želodcem zro v negotovo bodočnost.

In kaj je bilo vsemu temu vzrok? — Žganje!

Dragi kmet, zapomni si to istino, ne krepčaj se z „vražjim bičem“, ampak pij raj sladki mošt ali rumeno vinsko kapljico, ki si jo doma pridelal, ker ta ti nikdar ne bo škodovala in te spravila s posestva.

Celjske in štajarske novice.

(Pogreb dr. Hinko Šukljeta.) V sredo je bil pokojni dr. Šuklje prepeljan iz Zadra v Celje. Od kolodvora skozi celo mesto se je vršil veličasten spreved v dve uri oddaljeni Žalec. Takega spreveda že dolga leta Celje ni videlo. Udeležila so se poleg sorodnikov, svaštva in znancev vsa narodna društva iz Celja, zlasti „Celjsko pevsko društvo“ z zastavo, „Sokol“ z zastavo in akad. tehn. društvo „Triglav“ iz Gradca. Svirala je narodna godba pretresljive žalostinke in „Celjsko pevsko društvo“ je zapelo na kolodvoru, nadalje ko je prekoračilo mestno ozemlje in slednjič na pokopališču v Žalcu. Spreved je vodil celjski opat in pred pokopališčem ga je pričakal žalski župnik z več gg. duhovniki. Udeležilo se je ogromno število občinstva iz Celja in iz vseh krajev Slovenije, zlasti obilo zdravnikov. Kako spoštovan in čislán je bil blagi pokojnik kot neprecenljiv zdravnik in kot človek, dokazala je obila udeležba neslovenskega odličnega občinstva, častnikov, političnih, sodnih in drugih uradnikov in zlasti veliko število dam, ki so se s solzami hvaležnosti spominjale moža, ki je kot zdravnik mnogim življenje otel, sam sebi ga pa ni mogel. — V imenu akad. tehn. društva „Triglav“ je govoril nagrobnico g. dr. Vekoslav Kukovec. Občinstvo se je razšlo rosnih oči toda s prepričanjem, da je jako dostojno in veličastno izkazalo pokojniku zadnjo čast, nadalje ga pa ohrani v blagem spominu.

(Za „Dijaško kuhinjo“ v Celju) so darovali mesto venca na kisto pokojnega g. dr. Hinko Šukljeta in sicer gg.: dr. Josip Vrečko, odvetnik v Celju, 15 K; Fr. Lončar, tajnik „Posojilnice“ v Celju, 15 K; dr. Josip Serbec, odvetnik v Celju, 15 K; dr. Viktor Gregorič, praktični zdravnik v Sevnici, 10 K; mesto venca pokojnemu g. Janezu Zupanc g. dr. Josip Vrečko 15 K.

(Za „Dijaški dom“ v Celju) so darovali mesto venca na krsto pokojnega g. dr. Hinko Šukljeta in sicer gg.: Mat. Suhač, c. kr. gimn. prof. v Celju, 12 K; dr. Bela Stuhec, prakt. zdravnik v Ptujju 20 K; Fric Kukovič, župnik na Dobrni, 10 K; Fran Jošt, revizor slovenskih posojilnic v Celju, 10 K; dr. Fran Mohorič, c. kr. sod. pristav v Gornjemgradu, 20 K in dr. Alojzij Praunseis, zobozdravnik v Ljubljani, 20 K.

(„Brez denarja“.) Igra se začne v nedeljo točno ob pol 8. uri. Kakor smo izvedeli, bode tokrat udeležba velikanska, saj je pa menda tudi zadnja igra v sezoni. Naj torej nihče ne zamudi.

(Štajarski deželni zbor) se snide 16. t. m., in ne kakor smo zadnjič poročali tekem velikega tedna Zasedanje bo trpelo dva ali tri dni.

(Še enkrat o obsodbi štajarskega nemčurstva iz ust pristnega Nemca.) Sodba, katero je nemški časnik „Ring“ izrekel o nečrednosti našega nemčurstva, je marsikje napravila globok

vtis. Pametni Nemci torej sami izprevidijo ne-spamet, da hočejo napraviti na Sp. Štajarskem iz slovenskih odpadnikov Nemce, kar je še večji budalost, nego če bi kdo hotel zamorca prekrstiti v belopoltnega Evropeca. Od častitljivega narodnjaka, bivšega poslanca smo dobili poziv, da obsodbo nemčurstva iz ust Nemca Simlerja objavimo doslovno v posebni knjižici v slovenskem in nemškem jeziku. To bomo tudi storili in skrbeli bomo, da to knjižico dobi vsak štajarski nemčur v roke. Kdor bi se pa niti zdaj ne hotel poboljšati, temu ne bode pomoči, ta bode pahnen iz družbe poštenih ljudi. Nemčurstvo je neznačajnost in izdajalstvo, zato je sveta dolžnost vseh Slovencev in pametnih Nemcev nemčurstvo zatreti in uničiti.

(Celjska nemčurska stranka — stranka pasjega biča.) Mi smo že večkrat povdarjali, da bi nemštva na Spodnjem Štajarskem nič ne bilo, če bi ga ne podpirala pruska vlada s tisočaki in avstrijska vlada z nastavljanjem hujskajočih nemških uradnikov na Spod. Štajarskem. Za boj na podlagi ustavno zajamčenih pravic pa takozvani spodnještajarski Nemci nimajo nič sposobnosti. To so zadnje dni naravnost naznanili v svojem celjskem lističu, kjer naznanjajo ob modri molčečnosti svojega sotrudnika c. kr. državnega pravdnika, da se bodo začeli zoper Slovence bojevati s pasjim bičem, ker bi nam s poštenim političnim bojem seveda ne bili kos, ker so duševno na jako nizkem stališču. Torej bič in celo pasji bič nasproti Slovincem! Bič, ponujan Slovincem s p. ivoljenjem tiskovne nadzorovalne oblasti! Rojaki, spomnite se starega Rimljana Katona, ki je ob vsaki priliki izrekel znano neizprosno sodbo: „Jaz pa mislim, da bode treba mesto Kartago vendarle razrušiti.“ V svesti si tega izreka spletimo s sredstvi, dovoljenimi po veljavnih zakonih naše države, za podivjane nemčurske odpadnike bič, ki bode razrušil podivjano spodnještajarsko nemštvo, ki bi rado rabilo nasproti nam pasji bič.

(Celjska policija ali „redarstvo“.) Naše občinstvo že ve, kako ima soditi o ti družbi. Ni še dolgo, da je nek tukajšnji nemški odvetnik celjskim „redarjem“ pred sodiščem v obraz očital, da s svojo nesposobnostjo zakrivate marsikatero nesrečo. Zadnje dni so bili v Celju nabori in prihajali so v velikem številu narodni mladeniči iz Savinjske doline, okrašeni s trobejnicami. Samoobsebi se razume, da so dajali svojim veseložalostnim čutilom duška s petjem, ki nobenega treznega človeka ni moglo izzvati k nevolji. Le celjska policija je mislila, da je spet prišla zgodna prilika nasproti Slovincem pokazati svojo ... Brez vzroka jih je zasledovala in enega je aretirala. Menda je dobila to povelje od magistrata, ki menda meni, da še slovensko ljudstvo ni dovolj razburjeno vsled lumparij celjske nemške stranke nasproti ljudstvu. Tudi take dogodke naj si naše ljudstvo globoko v srce zapiše. Pride dan! Po našem mnenju bi se v moderni državi ne moglo najti ostudnejših pojavov, nego če bi činitelji, ki so postavljeni za vzdrževanje reda, igrali vlogo izzivačev ali vlogo modernega „agent provocateur“.

(Olikanost celjskih nemčurjev.) Kakšni neolikani tepci so celjski nemčurji, izprevidi se iz dopisnice, katero je te dni nek celjski nemčur poslal lastniku „Domovine“, Dragotin Hribarju. Ta izrodek olike pristnega celjskega nemčurja se glasi sledeče: „Proč stemi smordljivimi kranzi po stari navadi B.k. na kransko idi ljudi hecat pusti Stejerc namir Stejerc jechošten žlovek Štejerc sem Nemeč sem Den Brif volkt noch.“ Zadnjič smo objavili sodbo poštenega Nemca o takozvanih „Nemcih“, ali boljše rečeno, nemčurjih na Spodnjem Štajarskem. Poročali smo o onem nemškem pisatelju, da se je v dno srca sramoval spodnještajarskih nemčurjev ter da je po njegovem mnenju sramota za ves nemški narod, da štejejo rojeni Nemci take nemčurske odpadnike za svoje rojake. Ko smo pa ono uničujočo, toda pravično obsodbo poštenega rojenega Nemca objavili, zabavljali so pa nemški listi kakor divjaki zoper onega poštenega in odkritosrčnega Nemca, akoravno je storil samo svojo dolžnost, da je bičal odpadništvo, podkupljivost in neznačajnost naših nemčurskih nasprotnikov. Da je pa vse, kar smo pisali, vendarle res,

to najbolj dokazuje dopisnica, kakor smo jo tu objavili. Dokazuje, da je takšen nemčur, kakor so Celjani, propal človek in obžalovanja vredna pokveka. Pisati ne zna, kakor je videti ne nemško ne slovensko, govoriti pa tudi ne. Zato pa naj ta nov dokaz nemčurske podivjanosti vsakega poštenega Slovenca vzpodbudi k boju za pošten slovenski napredek nasproti gnjilemu nemčurstvu!

(„Narodni dom v Celju“.) V „Slovenca“ je bilo čitati, da je baje nekdo v gostilni „Na rodne doma“ nekega duhovnika razžalil, tako da je ta sklenil izostati. S kompetentne strani se nas je naprosilo, da pozovemo gospoda, ka teremu se je to zgodilo, naj naznani ime dotičnega razžalilca odboru celjske posojilnice. Kdor bi na kakšenkoli način kakega gosta v „Narodnem domu“ žalil, temu se bode zabranilo samemu vstop v „Narodni dom“. Sicer je pa tak slučaj, če se je zgodil, bil gotovo osamljen in menda ni treba bilo to koj obešati na veliki zvon, ker se je vsakdo ob neštevilnih prilikah lahko prepričal, da je v celjskem „Narodnem domu“ vsak Slovenec, ki se pošteno obnaša, dobro došel.

(Rimske izkopine v Celju.) Kakor znano je bilo pred blizu 2000 leti Celje slovito rimsko mesto. Zadnje dni so ob kopanju temelja na dvorišču Rauchove hiše delavci zopet trčili ob jako dragocene spominke iz rimske dobe. Našla so se jako dobro ohranjena tla iz mozaika, menda atrij rimske hiše, ki je na tem mestu stala.

(Volilci celjske okoliške občine, dolžnost Vas kliče!) Prihodnji ponedeljek in torek dokažite, da Vam je blagor Vaše občine pri srcu. Oddajte vsi glasove za moše, katere ste si izbrali na zaupnem shodu zadnje nedelje. Zdaj ni čas za malenkostne pritožbe. Dobro veste, kaj Vas čaka, če bi prišli na krmilo Vaši nasprotniki. Vaša polnoštevilna udeležba bodi Vašim nasprotnikom izraz odločnega ugovora zoper krivice, ki se Vam godijo s strani celjskega mesta in avstrijske vlade. Vaše glasovanje naj nasprotnikom in vladi dokaže, da ne nameravate še nadalje trpeti dozdanjih krivic glede ljudske šole, za katero ste zadnja desetletja po nepotrebnem izvrgli nad 50.000 gld! Izvolite soglasno moše, ki se bodo za občino zavzeli, če tudi na najvišjih mestih, in ki ne bodo dovolili, da se raztrga Vaša lepa občina. Zavedajte se velike važnosti volitev. Pomislite, da je volilna pravica vzvišena pravica, podeljena Vam od cesarja. Ne pozabite pa, da je volilno pravico izvrševati tudi Vaša dolžnost nasproti sebi, občini in državi. Ne zanašajte se na brezskrbnost nasprotnikov. Kakor ste se prepričali ob vojniških volitvah, so to hinavci in sleparji. Računajte na Vašo zaupljivost in brezskrbnost. Brž ko bi se jim zavitelo najmanjše upanje, oslepariti Vas, ne štedili bi pruskih grošev, da Vam izvijejo gospodarstvo z Vaših denarjem iz Vaših rok. Kako bi se mogli zagovarjati pred slovensko javnostjo, ako bi se zgodilo podobno kakor pri volitvah v Teharjih, kjer so vsled neprihoda nekaterih našincev nasprotniki dosegli 1 glas večine. Ves narod z zaupanjem pričakuje od Vas, da napravite sebi in nam veselje, da odkupite nasprotnikom za zmiraj korajžo, vmešavati se v gospodarstvo Vaše lepe slovenske občine. Kliče Vas državljanska čast, kliče Vas Vaša lastna korist, kliče Vas narod slovenski. Volilci, stopite vsi na volišče, da izbojujete sijajno zmago!

(Kalchberg-Ornig) Tožba, o kateri smo že večkrat poročali v našem listu, še sedaj ni končana. Dne 31. marca je bila obravnava zopet preložena, da se zaslišijo nove priče. Značilno je za razmere pri ptujskem sodišču, da je Kalchberg prosil, da se za obravnavo njegove zadeve delegira kako drugo sodišče. Ugodilo se mu je v toliko, da je določen za voditelja ob ravnar mariborski H. Wenedikter mesto gospodov pri ptujskem okrajnem sodišču, obravnave se pa vrše v Ptuj. Ptujski sodniki so se gospodu pl. Kalchberg gotovo zdeli pristranski in zato je tako ukrenil, saj jih malokdo tako dobro pozna, kakor on, ki je njihov nekdanji najboljši znanec in prijatelj.

(Iz Ptuja) se nam piše: Doba pomladi se je začela. Kakor so se različni sokovi prirode jeli gibati in silijo v podobi cvetja in zelenja na dan, tako je pomladansko solnce oživilo tudi naše čitalničarje in čitalničarice. Iskoriščaje

krasno vreme meseca marca, prirejevali so kaj marljivo izlete v bližnjo okolico in sicer 15. v Jurovce, 22. v Št. Vid, 25. k Sv. Marku in 29. t. m. v Podvince. Osobito zadnji trije izleti so se obnesli jako dobro, udeležba je bila mnogobrojna, akoravno se nekateri še ne zbudé iz zimskega spanja. Le na dan in naprej v oživljeno naravo! Izleti naših med naše in k našim niso samo prijetni in koristni, ampak tudi zelo potrebni. Ne pozabimo, da se nam je pripravljati na boj! Hajd med bojnike, med narod, navduševaje pre malo vnete, omahljive, nezavedne.

(Načelnik postaje v Vuhredu — izginil.) Josip Gattinger, načelnik železniške postaje v Vuhredu, je nenadoma izginil. Sumili so, da se je sam usmrtil, kar se je tudi uresničilo. Truplo so našli ob železnici blizu Vuhreda. V smrt so ga gnale baje neugodne rodbinske razmere.

(Stara cesta pri Ljutomeru.) (Zahvala) Podpisano šolsko vodstvo izreka tem potom pri srčno zahvalo vsem, kateri so blagovolili kaj podariti za naš šolski vrt; posebno hvalo pa je dolžno našemu vrlemu, šoli naklonjenemu dež. poslancu g. Iv. Kočvarju iz Središča, ki nas je tako bogato obdaroval! Iv. Tomažič.

(Smrtna kosa.) Spet je padel zelen list od slov. drevesa tukaj zasajenega: gospod Anton Vamberger, učitelj in katehet deželne prisilne delavnice v Mezendorfu blizu Gradca, je dne 31. marca t. l. po dolgem bolehanju na veliko žalost njemu izročeni odgojencev in veliko izgubo tukajšnjih Slovencev umrl. Rodil se je pri Sv. Jurju ob Ščavnici, služil pri vojaki, kot kaplan blizu Brežic na Bizelskem, dolgo let kot učitelj in voditelj v prisilni delavnici, priljubljen društvenik, ud vseh v Gradcu obstoječih društev, ustanovnik in večletni tajnik podružnice sv. Cirila in Metoda ter navdušen narodnjak. Slava čast njegovemu spominu!

Slovensko gasilstvo.

(Dopis iz Žalca.)

Dne 22. t. m. se je vršilo v Žalcu glavno zborovanje prostovoljnega gasilnega društva žalskega. Z veseljem moramo povdarjati, da to društvo vrlo napreduje in v vsakem oziru popolnoma ustreza svoji nalogi.

Pod geslom „Vse Bogu v čast in bližnjemu v pomoč“, pod zastavo, na kateri je zapisano: „Iz ljubezni do bližnjega“, zbralo se je do sedaj 53 čilih mož in mladeničev iz vseh slojev tu kajšnje občine. Tukaj so zastopani akademiki, učitelji, tržani, kmetje, uradniki, obrtniki in delavci; a vsi delajo tako lepo složno in edino, kakor bratje. Saj je vse združila ljubezen do bližnjega.

Iz poročila tajnika smo izvedeli, da je tu kajšnje gasilno društvo v preteklem društvenem letu bilo klicano v boj z uničevalnim elementom ognjem petkrat, in vsikdar s prav povoljnim uspehom, tako da se je vsakokrat ogenj omejil le na poslopje, ki je pričelo goreti. Gasilno društvo je zelo raditega prav laskave pohvale, in vzbudilo ljubav do ognjegasilstva tudi v sosednih občinah.

Vzabavo in pomnoženje društvenih dohodkov je priredilo žalsko gasilno društvo preteklo leto dve lepi veselici, in sicer krasno božično drevo in plesni venček. Obedve veselici ste se obnesli povsem povoljno in bili ste od občinstva dobro obiskani.

Z veseljem moramo naznaniti, da se priredi v korist žalske požarne brambe o Veliki noči lepo in zanimivo veselico z — diletantsko predstavo in z živimi slikami ter upamo, da se bo ista dobro obnesla, saj je zanimanje zanjo že zdaj veliko.

Iz blagajnikovega poročila smo posneli, da je imelo društvo v preteklem računskem letu dohodkov K 2208.63; stroškov K 1490.69. Da so le ti dohodki tako povoljni, se je v prvi vrsti zahvaliti požrtvovalnosti Žalčanov in prireditvi veselice. A treba bo trkati na blagohotnost in radodarnost nele Žalčanov nego vseh dobrotnikov in ljubiteljev ognjegasilstva v Savinjski dolini kajti žalska požarna bramba želi kupiti parno brizgalnico, da bo mogla tem ložje in uspešneje stopiti v boj z uničujočim ognjem. Ker pa žalska požarna bramba ni le za Žalec, nego v varnost

imetja in življenja vseh prebivalcev spodnje sa vinske doline, zato pozivamo tem potom vse dobrotnike našega društva, da prispevajo s poljubnimi doneski k uresničenju te želje.

Občni zbor je volil načelnikom soglasno svojega priljubljenega in požrtvovalnega načelnika g. Josipa Širca, podnačelnikom g. Franca Voh in drugim šaržam vrle in za ognjegasilstvo vnete može in mladeniče.

Sklenilo se je obhajati tekoče leto 25 letnico našega vrlega društva in se je določil zato dan 15. avgusta. Ta slavnost se bode obhajala sijajno in veličastno, in upamo, da nas bodo takrat počastile vse bratske požarne brambe od blizu in daleč tembolj, ker bo imela „Zveza slovenskih gasilnih društev“ ta dan v Žalcu svoj letni občni zbor, in ker se bode blagoslovila ta dan novo postavljena kolarnica in, upamo, tudi parna brizgalnica žalskega ognjegasilnega društva. Že sedaj opozarjamo vsa bratska gasilna društva na to redko slavnost, da blagovolijo svoje letošnje izlete tako urediti, da pridejo dne 15. avgusta t. l. v Žalec.

Žalska občina je s požrtvovalno radodarnostjo pozidala za tukajšnjo požarno brambo lepo in vsem zahtevam ustrezajočo orodnico, za kar naj bo izrečeno slavni občini tem potom srčna zahvala. Ravno tako srčno zahvalo izrekamo slav. okrajnemu zastopu v Celju, Savinjski posojilnici v Žalcu, tovarnam A. L. Schütz, Sonnenberg, Vesely & dr., g. Peter Majdiču in drugim za njih lepe darove, kakor tudi vsem Žalčanom in drugim dobrotnikom našega gasilnega društva za njih požrtvovalno pomoč in denarne prispevke. Vse pa prosimo, da so nam i v bodoče naklonjeni, kajti brez pomoči dobrotnikov ni požarnim brambam mogoče se razvijati in uspešno delovati za blagor bližnjega.

Končno izrazimo željo, da bi se ta lepa in prekoristna ideja ognjegasilstva razširila med vse ljudstvo. V vsaki večji vasi naj bi se osnovalo tako društvo, da tako prešine ljubezen do bližnjega vse sloje prebivalstva.

Vam vrli moše in mladeniči žalske požarne brambe pa kličemo: Le tako vrlo naprej in delajte, kakor dosedaj tudi v bodoče vsi za enega in eden za vse, z ljubeznijo do bližnjega v vaših prsih pod vašim geslom: „Vse Bogu v čast in bližnjemu v pomoč“.

Druge slovenske novice.

(Vožnja z avtomobili po železnicah) Ljubljanski občiski svet je v zadnji svoji seji razpravljal o predlogu, da se pozove raznateljstvo drž. železnic, da uvede na svojih progah na Kranjskem vožnjo z avtomobili. Za lokalni promet bi bila ta novost velikega pomena, in gotovo bi se dobro obnesla. Radovedni smo, kaj poreče železniško ravnateljstvo k tej stvari.

(Ljubljana najdražje mesto v Avstriji.) Ljubljanski časopisi tožijo, da rase draginja v Ljubljani dan za dnevom. Ljubljana bo kmalu najdražje mesto v Avstriji. V nekem oziru je že sedaj, kajti ako je blago na Dunaju nekoliko dražje, je pa zato tudi boljše kakor v Ljubljani, kjer se prodaja slabo blago po nerazmerno visokih cenah in sicer vse blago po vrsti. Najštedljivejše družine že komaj izhajajo. Sedaj so mesarji zvišali ceno mesu za celih 16 v pri kilogramu. Kako take pretirane cene delujejo na tujce, si lahko vsak sam misli.

(Samomor.) Iz Celovca poročajo, da se je v Trgu ustrelil tamošnji notar Gleich. Bil je predstavljen na Gornje Štajarsko. Živel je v dobrih razmerah. Povod samomoru ni znan.

(Velik požar) je bil dne 23. marca v Rakovlah, občina Važenberg na Koroškem. Pogorele so hiše in gospodarska poslopja treh posestnikov. Zgorelo je tudi nekaj živine. Škoda je velika. Kako je požar nastal, se še ne ve.

(Zgorjel je) v Čeranu blizu Trga na Koroškem 85 letni starček P. Wiegele. Najbrž je kadil v postelji in zažgal. Sostanovaleci so se rešili, a starček je zgorjel z bajto vred.

(Goriški državni poslanec Lenassi) se je zapletel v afero, ki mu bo menda za vedno zaprla usta. Imenoval je v seji trgovske zbornice trgovca Pallicha policijskega vohuna, ker je takrat, ko je bil cesar v Gorici, s tremi drugimi

spremljal radi večje varnosti cesarjev voz na bi ciklu. Pallich je rezervni častnik in je napovedal Lenassiju dvoboj. Pallich in Lenassi sta oba huda Italijana.

(Otroški vrtec v Devinu.) Županstvo de vinske občine v Primorju odpre javen slovenski otroški vrtec. Upravo in oskrbovanje prevzame občina sama. Devin (Duino) je, čast odločnim narodnjakom, posebno mnogo preganjanemu g. županu Plesu, čvrsta slovenska postojanka ob Adriji, katere bi se Lahoni silno radi polastili. Otroški vrtec bo našim rojakom krepko orožje v navalu Italijanov na slovenski naraščaj.

(Goriška trgovska in obrtna zbornica) je sklenila delati na to, da se carina na tuja vina ne zviša nad 10 K na kvintal; da se vinska klavzula z Italijo naj ne odpravi, temveč da se italijanskemu vinu uvoznina še zniža — Ako je kaj resnice na tem, je prva dolžnost naših občin, da najodločnejše protestirajo proti temu sklepu, ki ga je goriškim neodrešencem narekovala le zloba in želja, škodovati slovenskim vinorejcem. Predsedstvo goriške trgovske zbornice je menda vsled tega sklepa s celim odborom vred naznailo svoj odstop.

(Zopet korak naprej) Pod tem naslovom prinaša „Edinost“ vest, ki kaže, koliko se da doseči v narodnostnem oziru z neumornim delom. „Edinost“ piše: „Danes se je zgodilo prvokrat, da je pri kazenski razpravi na tržaškem deželnem sodišču zastopnik državnega pravdnštva zastopal tožbo v slovenskem jeziku.“ Ta korak k ravnopravnosti slovenskega jezika pri dež sodišču v Trstu so dosegli slovenski tržaški odvetniki s svojim odločnim nastopom. Čast jim!

Društveno gibanje.

(„Celjsko pevsko društvo“) priredi v nedeljo, dne 5. aprila t. l. v dvorani „Narodnega doma“ v Celju burko s petjem v šestih slikah „Brez denarja“. Blagajnica se odpre ob pol 7. uri. Začetek ob pol 8. uri. Vstopnina: Sedeži v parterju 1. in 2. vrsta 2 K; 3.—7. vste 1 K 40 v; 8.—16. vrste 1 K; Sedeži na balkonu 1 K 20 v. Stojišče 60 v; dijaki, vojaki do narednika in redni udje „Delavskega podpornega podpornega društva“ po 40 v. Vstopnice ima v predprodaji trgovina D. Hribarja v Celju. Pri predstavi sodeluje pomnožen orkester celjske narodne godbe.

(Polzela.) Neovstanovljena „Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Polzelo“ ima svoj ustanovni shod dne 26. aprila v prostorih gosp. Jul. Žigana. Po shodu priredi podružnica veselico z gledališko predstavo „Na Osojah“. Sodeloval bo tudi oddelek „Celjske narodne godbe“. Ker se priprave delajo že zdaj prav skrbno, nadejamo se prav obilne udeležbe; sosedna društva pa prosimo, da se pri svojih prireditvah ozirajo na to našo veselico.

(Maribor.) Tukajšnja narodna društva: obe podružnici sv. Cirila in Metoda, čitalnica, športno društvo, društvo „Maribor“, bralno društvo v Studencih in „Dravsko planinsko društvo“ prirede skupno v prid Sv. Cirila in Metoda veliko ljudsko slavnost dne 7. junija t. l. v vseh prostorih „Narodnega doma“. Odseki so začeli marljivo delovati, da bi se svečanost vršila zares v velkem obsegu — Narodna društva iz Spod. Štajarja se naprosijo, da ne prirede tega dne sličnih veselico, da se tem lažje zberemo v Mariboru na prijeten sestanek.

(Sestanek narodno-radikalnih akademikov kranjskih) bo v soboto, dne 4. malega travna v Ljubljani. Na dnevnim redu je med drugim dogovor o ferijalni organizaciji in o pripravah na prvi vseslovenski shod narodno-radikalnega dijaštva ki naj se vrši letos o velikih počitnicah. Lokal: Auerjeva restavracija v Wolfvih ulicah. Začetek ob 8. uri zvečer.

(Društvo „Zvezda“ na Dunaju) priredi na cvetno nedeljo, dne 5. aprila t. l. svoj zabavni večer v dvorani „Wiener Ressource“, Dunaj, I. Reichsratsstrasse 3. Iz posebne prijaznosti sodelujejo pri tej zabavi: Koncertna pevka gospica Ila Schöntagova, gospica Mari Stekarjeva in gospod Anton Sekar, ter društveni pevski zbor pod vodstvom gosp. Vinko Krušiča. Začetek ob 6. uri zvečer. Slovenski gostje dobro došli!

Kako je ravnati s pozeblimi trtami.

Od več strani se sliši, da je na raznih krajih trta tudi letos vsled hude zime mnogo trpela. To je nepričakovan udarec za vinogradnika, ki bo težko prebolel to škodo, ker je letošnje leto pričakoval, da bo trgateg obilnejša od lanske. Pa le ne obupati! Da se škoda kolikor toliko popravi, sklenil sem nekoliko pojasniti, kako se naj s tako poškodovano trto ravna.

Poganjki ali rozge, katere so pozeble, se stisnejo in počrniijo, istotako je z očesci. Če se opazijo ta znamenja na rozgah, je znamenje, da so res zmrznile in da za nje ni več sredstva. Morajo se odstraniti. Dotični deli so namreč popolnoma mrtvi in ne poženo več; drugače pa je z nerazvitimi očesci. Po teh navadno pomrznejo le zgornja peresca, spodnja ali notranji del ostane zdrav in začne potem lepo poganjati. Da se ložje razumemo, naj omenim, da se pod ono rujavo kožo, ki obdaja oko, nahajajo nežni deli listja, katerih zgornji deli so že precej razviti, dalje poganjki, cvetje itd. Torej če ti gornji deli zmrznejo, ostanejo še vendar notranji deli zdravi. Zato se pa mora nekaj časa pustiti cela trta pri miru, da se vidi, koliko je še zdravega in koliko ne.

Tudi v slučaju, ako bi pomrznilo navidezno vsi poganjki, naj se z rezjo nekaj tednov počaka, ker mogoče je, da poženo speča očesa ali pa da se pokažejo novi poganjki na eno- ali dvehletnem lesu. Ti se morajo za prihodnje leto primerno vzgojiti, zmrznjeni deli se pa odstranijo.

Ako so pa pozebli le vršički, se morajo okrajšati do zdravega, nepozeblega člena. Od tega člena nastane močna rozga, ki bo dala vsaj za prihodnje leto rodovitno in zdrav les.

Stranski izrastki, ki se v tem slučaju prav močno razvijejo, se morajo pravilno odstranjevati, da ne jemljejo potrebne hrane drugim, važnejšim rozgam in očescem, ki so namenjena za rodni les v prihodnjem letu. Nekaj teh stranskih izrastkov se pa mora pustiti, da v slučaju, ko primanjkuje pravega listja, prevzamejo delo pretvarjenja hrane za grozdje, ker bi drugače grozdje ostalo majhno, kislo in trdo. Ti izrastki se potem skrajšujejo na 1—2 člena, kar se pravi, da ostaneta 1—2 očesi, drugo se odreže. Glavna reč je namreč, da imamo okoli grozdja dovolj listja.

Nevarnost vinski trti, pa tudi drugim rastlinam preti najbolj od spomladanskega mraza. Proti temu ni druge zdatnejše in cenejše pomoči, nego kuriti ob času nevarnosti. In o tem bomo spregovorili drugikrat. Iv. Vuk.

Politični pregled.

(Državni zbor.) Torkova seja je bila kaj kratka; trajala je le poltretjo uro. V začetku seje so češki radikalci uprizorili s pomočjo nemških poslancev kratko burko s kričanjem in tolčenjem ob mize. Potem je odgovarjal minister za deželno brambo na interpelacijo vsled ukaza proti častnikom, ki so člani zveze proti dvoboju. Minister je rekel, da je častnikom le zato prepovedan vstop v to zvezo, da se ohrani enotni čut v armadi. Zbornica ni bila zadovoljna s tem odgovorom in je sprejela predlog, da se v prihodnji seji otvori razprava o ministrovem odgovoru. Zbornica je nato sprejela nujni predlog poslanca Pfeiferja v zadevi podpore pogorelcem v Malinah pri Semiču na Dolenjskem. Sprejet je bil tudi nujni predlog, da se da Goriški en milijon posojila v svrhu zgradbe deželne blaznice. Vlada je predložila nov načrt zakona v obrambo proti živinski kugi.

(V odseku za izpremembo zborniškega poslovnika) je predlagal vsenemški poslanec Schalk, da naj bo nemščina edini parlamentarni jezik in da ne sme nobeden govornik v zbornici rabiti drugega jezika. Predlog je bil odbit z 22 proti 9 glasovi. Nato je predlagal poslanec Gross, da naj le oni posilanci rabijo drug jezik, ki v resnici ne znajo nemščine. Predlog je padel z 21 proti 10 glasovi.

(Ustavni odsek) je razpravljal o odpravi § 14. Sklenilo se je, da naj se odpravi ta paragraf, toda samo z enim glasom večine. Za odpravo je glasovalo 13, za ohranitev pa 12 poslancev. Proti odpravi so glasovali kršanski socialisti,

Poljaki, veleposestniki in poslanci vitez Berka, Ivčević in Skene.

(Ogrska opozicija) je sklenila, da bo obstruirala tudi državni proračun. Gosp. Szellu se bo menda le omajal stolček. Govori se že, da ga zameni hrvatski Khuen-Hedervary-paša. Kdo bo te izpremembe bolj vesel, ali Hrvatje ali Mažarji?

(Novo bolgarsko ministrstvo.) Ker se Geševu ni posrečilo sestaviti novega ministrstva, je poveril knez Ferdinand sestavo novega ministrstva prejšnjemu ministrskemu predsedniku Danevu, ki je razun vojnega ministra Paprikova pregovoril vse prejšnje ministre, da so vstopili v novi kabinet. Vojno ministrstvo je prevzel polkovnik Savov. Danev je prijatelj Rusije.

(Srbija se oborožuje.) Srbski vojni minister je naročil v Avstriji 7000 pušk in 45 milijonov patron za puške, 50000 plaščev za dež na Francoskem, in kupil na Ogrskem 8000 konj.

(V Macedoniji) se je pričel boj. Danzadnevom prihajajo poročila o bitkah vstavev s turškimi vojaki in Arnavti. V Stari Srbiji je nastala revolucija. Dne 30. marca so Arnavti naskočili Mitrovico. Arnavtov je bilo okrog 7000, turških vojakov v Mitrovici pa samo 1200. Turško vojaštvo se je le vsled energičnega nastopa ruskega konzula uprlo Arnavtom, ki so začeli mesto bombardirati. Vnela se je prava bitka. Vojaki so s štiriimi topovi šli iz mesta in napadli Arnavte. Bitka je trajala štiri ure, in končno so se morali Arnavti umakniti. — Železniški most pri postaji Mustafa je v noči 1. aprila zletel v zrak. Orientni ekspresni vlak je le zato odšel nesreči, ker se vrši na postaji Mustafa carinski pregled. V Carigradu je ta vest silno delovala. Prepričani so, da so Bolgarji razstrelili most, ki je komaj šest kilometrov od bolgarske meje.

Književnost in umetnost.

(Mali vitez.) V založništvu Kleinmayer & Bamberg v Ljubljani izhaja v šestih po 40 v vsakih 14 dni slovenski prevod tega zgodovinskega romana slavnega poljskega romanopisca Sienkiewicza. Prejeli smo 5. in 6. sešitek 1. zvezka in moramo priznati, da je Podravski to delo prav dobro poslovenil. Ta roman toplo priporočamo.

(Narodno gospodarstvo.) Spisal Vekoslav Kukovec. Ta knjižica, ki bi pravzaprav bila morala dobiti drugačen naslov, v jako poljudni obliki navaja k skrbnemu in varčnemu gospodarstvu. Stane 60 v. Dobiva se še pri Dragotin Hribarju v Celju. Ves dobiček je pisatelj posvetil „Dijaškemu domu“.

(Uvod v narodno gospodarstvo.) Po francoskem izvirniku priredil Vekoslav Kukovec. Tudi ta knjižica, ki je izšla pred 3 leti se še dobi pri L. Schwentnerju v Ljubljani in pri Dragotin Hribarju v Celju. Cena 1 K. To svetovnoslavno mojstersko delce sivolasega francoskega učenjaka Maurice Blocka so tudi v slovenski izdaji svoječasno skoro vsi slovenski časopisi pozdravili z obilo pohvalo. Omenjati pa moramo, da knjiga ni pisana v kakem težko umljivem slogu učene razprave. Čita se kakor novela in razume knjigo vsak otrok. Poznati bi jo pravzaprav moral vsakdo, kdor ima z gospodarstvom kaj opraviti in kdor se količkaj zanima za narodnogospodarski napredek.

(Nove cerkvene skladbe) Trije napevi za mešan zbor. 1. k pridigi, 2. k pridigi v Marijinih praznikih, 3. križev pot. Vglasbil jih je Iv. Ocvirk, organist v Gornjemgradu; nadarjeni glasbenik, štajarski rojak, se kaže preprostega na polju komponovanja, zato bodo imenovane skladbe organistom jako dobro došle, posebno križev pot je lepa in melodična skladbica. Cena posameznim izvodom 80 v., pet skupaj 2 K. Lansko leto je izdal imenovani komponist deset napevov „k blagoslovu“ ter je posebno pri številki 5 in 10 pokazal, da vlada v njem prirojeni glasbeni duh. Ker se je g. Ocvirk vežbal v celjski orgljarski šoli, ga ne bodem natančneje opisoval, temuč omenim le to, da je bil v tečaju 1901 odličnjak v igri na orgljah in v teoriji. K. Bervar.

Za trgovskega učenca

se sprejme zdrav in krepak deček iz dobre hiše, najmanj 14 in pol leta star, z dobrimi spričevali pri FRANC KARTINU, Šent Jurij ob juž. žel.

Izjava.

Podpisani izjavljam tem potom, da nisem nikdar bil in nisem v nikaki zvezi ali kakem sporazumljenju z mojim bratom Francetom in da torej nisem niti odgovoren za njegovo počevanje. niti plačnik njegovih kakršnihkoli dolgov.

Sv. Frančišek Ks., dne 2. aprila 1903.

(155) 1 Ignacij Strmecki, učitelj.

157

Vabilo

k

glavni skupščini

„Južno-štajarskega hmeljarskega društva“

katera se vrši

dne 5. aprila t. l. ob 3. uri pop.

v dvorani Hausenbichlerjeve gostilne v Žalcu.

Dnevni red:

1. Poročilo o društvenem delovanju v minolem letu.
2. Pregledovanje ozir. potrjenje letnega računa.
3. Volitev novega odbora.
4. Pomenkovanje o praktičnih izkušnjah o hmeljarstvu.
5. Nasveti.
6. Ogledovanje nove začrtnje hmeljarne in nove Roblekove sušilnice za hmelj.

K glavni skupščini povabljeni so tudi neudje društva.

Žalec, dne 29. marca 1903.

Bergmann, predsednik.

A. Petriček, tajnik.

Minuendo licitacija

za zgradbo novega šolskega poslopja v Stari vasi na Bizeljskem se vrši

v nedeljo po Veliki noči, 19. aprila 1903

v občinski pisarni na Bizeljskem. — Reflektanti imajo položiti 10% vadij in so jim v pregled proračun od 27.700 K, stavbni načrt in pogoji v občinski pisarni na razpolago.

Krajni šolski svet bizeljski, dne 30. marca 1903.

(152) 3—1

Jože Balon, načelnik.

Dva pridna in močna

(158) 2—1

učenca

sprejme takoj Anton Kolenc, trgovec v Celju.

Ugodna prilika!

Trgovina mešanega blaga

nasproti farne cerkve tik glavne ceste in blizu železniške postaje ležeča se odda iz zdravstvenih ozir. posestnika takoj s celo zalogo blaga pod ugodnimi pogoji.

Potrebni kapital 12000—15000 K. Reflektantje naj blagovito poslati pismene ponudbe do 15. aprila t. l. pod šifco „Ugodna prilika“ na upravništvo „Domovine“ v Celju.

(147) 2—1

„Domovine“ v Celju.

Dr. Anton Schwab v Celju

(151) — pomnoži — 3—1

svoje ordinacijske ure in ordinuje:

zobozdravilstvo in zobotehnika * * * *

od 8.—12. ure dop. in od 2. do pol 6. ure pop.;

notranje in druge bolezni

od 8. ure dop. do 1. ure in od 3. do pol 6. ure pop.

ZAHVALA.

Za vsestransko prisrčno sočutje ob času bolezni, smrti in pogreba našega nepozabnega, sedaj v Bogu spavajočega soproga itd., gospoda

dr. HINKA ŠUKLJE

zlasti za častno, prav sijajno in tolažilno spremstvo pri pogrebu premilega nam pokojnika, izrekamo p. n. vsem, ki so s tem sočustvovali ob naši nenadomestni izgubi, svojo najiskrenejšo zahvalo.

Posebej se še zahvaljujemo mil. g. opatu Ogradiju, čč. duhovščini iz Celja in Žalca, čč. gg. župnikoma iz Št. Jurja ob juž. žel. in Vranskega, čč. oo. kapucinom, zlasti še č. g. dr. Hohnjecu za spremstvo na celi poti, ravnateljstvu celjske posojilnice in južnoštajarske hranilnice, sl. narodnim društvom: celjski čitalnici, telovadnemu društvu „Sokolu“, „Celjskemu pevskemu društvu“, poslednjemu osobito za ganljive žalostinke in narodni godbi za milobno sviranje. — Nadalje zastopstvu akad. teh. društva „Triglav“, sl. vodstvu tukajšnjih nem.-slov. gimnazijskih razredov, slavnim zastopstvom vojaštva, sodnih oblasti, c. kr. drž. pravdnštva in drugih uradov, uradništvu in moštvu c. kr. cinkarne, vsem cenjenim darovalcem krasnih vencev, gg. kolegom in prijateljem rajnega ter g. dr. Kukovcu za prelepi nagrobni govor, ki nam je bil toli v tolažbo. — Bog plačaj!

(156)

Gizela Šuklje roj. Kuketz in sorodniki.

Išče se

delavna, skrbna in zdrava ženska, vajena vseh domačih opravil, za gospodinjko k novo začetemu malemu gospodarstvu brez domače živine k samcu na deželo.

Ponudbe z natančnimi podatki se naj pošiljajo na upravništvo „Domovine“ v Celju. 3—2

(142)

(154) 1

Dekle

17letna išče službo v

prodajalno z mešanim blagom. Ista je že vajena v prodajanju. Zmožna je slovenskega in nemškega jezika. — Ponudbe na upravništvo „Domovine“.

Zahvala.

Podpisani štejem si v dolžnost

banki „SLAVIJI“

izreči svojo najtoplejšo zahvalo za hitro in najkulantnejšo cenitev moje velike škode, ki jo je povzročil požar dne 18. marca t. l.

Ta naš slovanski zavod vsakomur najtopleje priporočam.

„Svoji k svojim!“

ALOJZIJ TERGLAV, posestnik, hiš. št. 11

(143) 1

v Zgor. Grušovljah pri Št. Petru v Savinski dolini.

Trgovina z železnino „MERKUR“ PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta št. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšege železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železane, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelske a orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega družega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomazeva žlindra, najboljše umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna

Cene nizke.

Posojilnica v Celju.

Bilanca za leto 1902.

Aktiva (Imetje)		K	v	Pasiva (Dolgovi)		K	v
1	Račun inventarja:			1	Račun deležev:		
	Stanje pisarniškega inventarja 31. dec. 1902	4.677	60		Stanje glavnih deležev dne		
2	posojil:				31. decembra 1902 K	27.820	—
	Stanje 31. decembra 1902	3.329.545	41		Stanje opravičnih deležev		
3	naloženega denarja v raznih den. zavodih:				31. decembra 1902 »	59.992	10
	Stanje 31. decembra 1902	585.168	87	2	hranilnih vlog:		
4	poštne hranilnice:				Stanje 31. decembra 1902 . K	4.792.130	01
	Stanje 31. decembra 1902	284	35		Kapitalizovane obresti za		
5	tekoči:				1. 1902 »	180.974	29
	Stanje 31. decembra 1902	289.126	49	3	raznih obresti in dividende:		
6	pro diversi:				Za 1. 1903 predplačane obresti od posojil	17.093	67
	Stanje predplač. ekspenzarjev 31. dec. 1902	1.882	40		Nevzdignjena dividenda 31. decembra 1902	2.255	76
	Stanje predplač. zavarovalnine 31. dec. 1902	136	56	4	splošne rezerve:		
	Stanje izdanih vadijev 31. decembra 1902	4.056	—		Stanje 31. decembra 1902	12.000	—
	Stanje izd. prehodnih zneskov 31. dec. 1902	3.188	65	5	posebne rezerve:		
7	vrednostnih listin:				Stanje 31. decembra 1902	272.679	49
	Stanje 31. decembra 1902	326.050	—	6	dobička in izgube:		
8	nerabljenih knjižic in tiskovin:				Čisti dobiček 1. 1902	34.848	39
	Stanje 31. decembra 1902	600	—				
9	raznih obresti:						
	Stanje 31. decembra 1902:						
	Zaostale in zamudne obresti od posojil	110.696	47				
	Nevzdignjene obresti od v raznih denarnih						
	zavodih naloženega denarja	27.676	45				
	Nevzdignjene obresti pri poštni hranilnici	17	12				
	Nevzdignjene obresti od tekočega računa	13.104	04				
	Nerealizovani kuponi vrednostnih listin	6.160	—				
10	splošne rezerve:						
	Stanje splošne rezerve naložene na lastno						
	vl. knjižico št. 2.696 dne 31. dec. 1902	12.000	—				
11	hiš in zemljišč:						
	I. «Narodni dom» v Celju:						
	Stanje vrednosti 31. decembra 1902	506.652	27				
	Stanje vrednosti hišnega inventarja 31. de-						
	cembra 1902	13.609	46				
	Zaostala najemnina 31. decembra 1902	174	—				
	Predplačana zavarovalnina 31. dec. 1902	754	—				
	II. Hiša v Graški ulici v Celju:						
	Stanje vrednosti 31. decembra 1902	70.072	05				
	Stanje vrednosti hišnega inventarja 31. de-						
	cembra 1902	106	29				
	Predplačana zavarovalnina 31. dec. 1902	47	—				
	III. Hiša v Savinjski ulici v Celju:						
	Stanje vrednosti 31. decembra 1902	19.914	25				
	IV. Zemljišča:						
	Stanje vrednosti 31. decembra 1902	21.282	67				
	Stanje vrednosti inventarja in živine 31. de-						
	cembra 1902	999	02				
12	blagajne:						
	Gotovina 31. decembra 1902	51.812	29				
		5.399.793	71			5.399.793	71

CELJE, dne 31. decembra 1902.

Ta računski sklep z glavnimi in pomožnimi knjigami primerjali ter v redu našli.

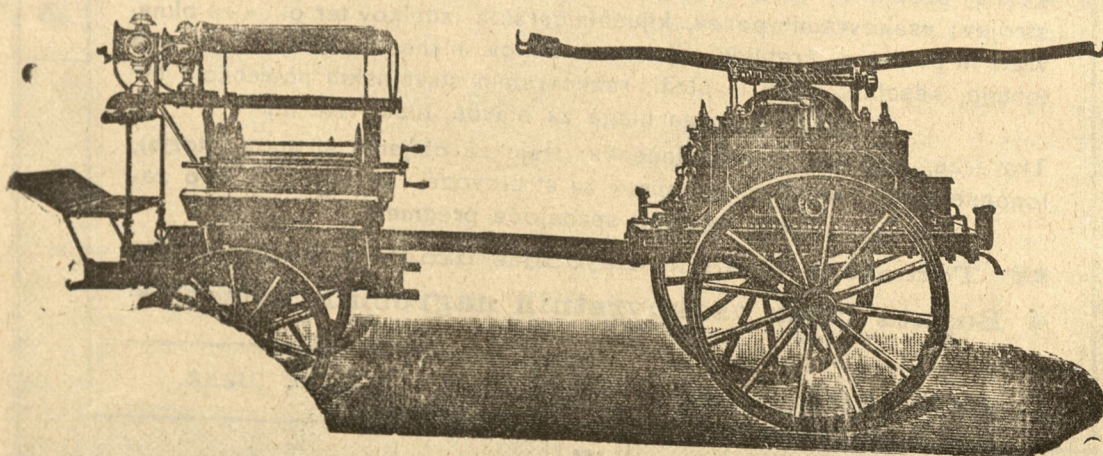
(145) 2-1

Dr. Josip Sernek l. r. Lovro Baš l. r. Fran Lončar l. r.
ravnatelj. nam. ravnatelja. tajnik.

Dr. Anton Žižek l. r.
predsednik.

Za nadzorstvo:

Dragotin Hribar l. r.
ud. nadzorstva.

(645) 50-41

Podružnica R. A. SMEKAL v Zagrebu.

Lastnina in tisk D. Hribarja v Celju.

C. kr. priv. tovarna strojev, brizgalnic, kme-
tjskih strojev, I. moravska mehanična tkalnica
cevi in pasov

R. A. SMEKAL

v Čechu pri Prostjevu in Smichov-Praga.

Podružnica v Zagrebu, Frankop. ulica 9

priporoča slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebnikom
brizgalnice vsake vrste, s patentom proti zmrznenju in s priredbo,
da tiste na obe strani vodo vlečejo in mečejo, parne brizgalnice,
s kojima zamoreta samo dva človeka opravljati delo — naučba v
teku treh dni — ter ne potrebujejo izprašanega strojevodje; dalje
vse drugo gasilno orodje, čelade, pase, sekirice itd., kmetijsko
orodje in Peronospora-brizgalnice. — Blago solidno, elegantno in
ceno. Plačila po dogovoru.

Odgovorni urednik in izdajatelj Rudolf Libensky.